

УДК 687.11

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ОДЯГУ ДЛЯ ЗАНЯТЬ МОТОСПОРТОМ

Л. В. КРАСНЮК, Л. О. ДЯК

Хмельницький національний університет

Мотоциклетний спорт – технічний вид спорту, основу якого складає взаємодія спортсмена з різноманітною мотоциклетною технікою. Саме поняття мотоциклетного спорту є більш широким, ніж просто їзда на мотоциклі – це може бути їзда на час, витривалість, швидкість. Даний вид спорту один із найтравматичніших, який потребує відповідної підготовки із безліччю навантажень [1].

На сучасному етапі розвитку мотоспорту в Україні, за даними статистики продажів AUTO-Consulting, з 2013 р. спостерігається зростання популяризації мотоциклетного спорту [2]. Для цього існує багато причин, наприклад, мотоцикл – це компактний та маневрений вид транспорту, що дає змогу вільно та швидко пересуватись по місту, легко долати бездоріжжя та автомобільні затори. Також цьому сприяє популяризація мотофестивалів в Україні.

Одяг мотоцикліста не просто захищає водія від негоди. Він здатний врятувати життя при аварії. Особливий клімат України, коли весняні та осінні дні вогкі і дощові, збільшує небезпеку травматизму. Навіть досвідчені водії не можуть бути застраховані від ДТП і падінь. Тому, одяг мотоциклістів повинен забезпечувати необхідний захист водія під час їзди.

За призначенням та рівнем захисту мотоциклетний одяг класифікують на декілька груп. Зокрема, за рівнем захисту, одяг для мотоциклістів розділяється на три групи:

1. Незахисний – це верхній одяг, який створює захисний бар'єр погоднім факторам: теплу холоду, вітру і дощу.

2. Незахисний – одяг, що укомплектований протиударними протекторами з маркуванням CE.

3. Захисний – це одяг (куртки, штани, комбінезони, черевики і рукавички), який створює необхідний захист.

В свою чергу захисний одяг мотоциклістів класифікується за призначенням:

1. Спортивне екіпірування – це комбінезон для мотогогонщиків.

2. Туристичне екіпірування – це одяг із належним рівнем вентиляції.

3. Міське екіпірування – це зручний, легкий та стильний одяг із захистом від травм.

Таким чином, для максимального комфорту та захисту водія, мотоциклетний одяг повинен бути оснащений певним рівнем захисту відповідно до призначення.

Для визначення напрямків удосконалення процесу проектування мотоциклетного одягу, проведено опитування споживачів щодо якості одягу, який вони використовують під час їзди на мотоциклі. Експертами виступили

приватні підприємці, інженерно-технічні працівники, студенти віком від 18 до 35 років, що є водіями мототранспорту.

Анкетування 25 експертів проводилось у Google Формх. В результаті анкетного опитування встановлено, що до звичайної екіпіровки опитаних мотоциклістів входять – куртка, штани, моторукавиці, мотошолом та взуття. Основним із цих видів одягу є плечовий, а саме – куртка, яка здійснює основний захист мотоцикліста. За результатами анкетування 48 % експертів вказали, що під час їзди на мототранспорті вони використовують звичайну побутову куртку, а 52 % – користуються спеціальною [3].

В результаті анкетного опитування встановлено, що існуючий побутовий одяг, який використовують для їзди на мототранспорті, не задовольняє споживачів за своїми властивостями і не забезпечує ефективного захисту під час експлуатації. Тому формування науково-обґрунтованих вимог є обов'язковою передумовою створення ефективного одягу для зайнять мотоспортом.

Аналіз умов експлуатації дозволив встановити, що основною функцією мотоциклетного одягу є захисна. Тобто даний вид одягу покликаний, перш за все, захищати організм людини від негативної дії кліматичних факторів навколишнього середовища (понижених температур, вітру, опадів) та механічних ушкоджень, крім того, бути довговічним та надійним в експлуатації. Фізіолого-гігієнічна функція полягає в забезпеченні зручності користування одягом у статиці і динаміці та у створенні комфортного мікроклімату підодягового простору. Естетична функція полягає у художній виразності та відповідності одягу сучасному стилю та моді.

Тобто, одяг мотоцикліста повинен захищати тіло водія від опадів, вітру максимально довгий час та забезпечувати надійність та комфорт як під час здійснення рухів під час керування мотоциклом так і під час носіння у побутових умовах.

Отже, за результатами анкетування сформовано масив вихідної інформації та визначено найбільш значущі функції властивостей мотоциклетного одягу, що дозволяє виявити шляхи удосконалення процесу його проектування.

Література

1. Чех А. Історія мотоспорту в Україні / History of Motosports in Ukraine / Артем Чех. – Київ : Основи, 2012. – 256 с.
2. Украинский моторынок почти сравнялся по объемам с российским [Електронний ресурс] // Информационно-аналитическая группа Auto Consulting. – 2017. – Режим доступу <http://autoconsulting.com.ua/article.php?sid=38039>.
3. Краснюк Л. В. Передумови створення чоловічої куртки з розширеними функціональними можливостями / Л. В. Краснюк, Л. О. Дяк. // Вісник ХНУ. Технічні науки. – 2017. – №3. – С. 86–92.